

Мездра

Общински вестник XXI век

www.mezdra.bg
<http://www.facebook.com/mezdraXXIvek>

Мездра, 29 януари - 12 февруари 2014 г.

Бр. 2 (325), Година XII, Цена 0.30 лв.

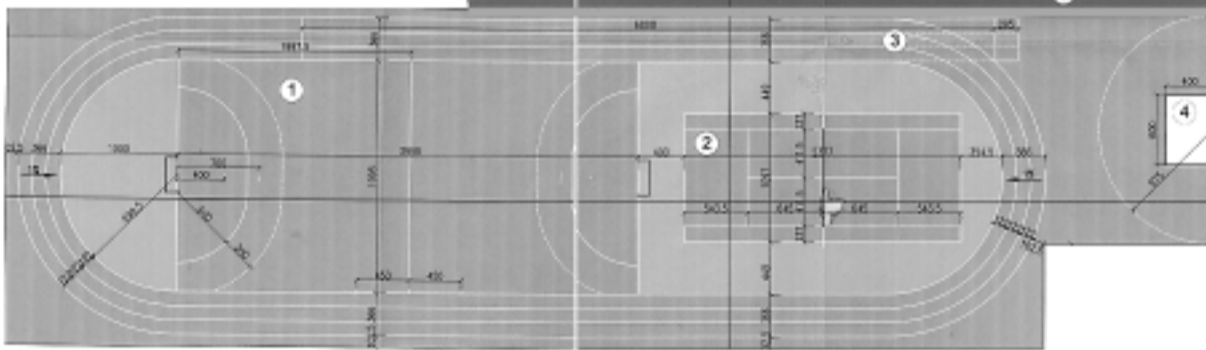
С проект, финансиран от спортното министерство и със собствени средства

ЩЕ РЕМОНТИРАТ СПОРТНАТА ПЛОЩАДКА В ГИМНАЗИЯТА

Мирослав ГЕТОВ

Спортната площадка в гимназията ще бъде реконструирана напролет. Това стана възможно след като със съдействието на Община Мездра *Хандбален клуб „Локомотив“* кандидатства с проекта *„Текущ ремонт на спортната настилка на спортната площадка в двора на СОУ „Иван Вазов“*, който бе одобрен за финансиране от Министерството на младежта и спорта (ММС). Договора подписа спортният министър проф. *Марияна Георгиева* и председателят на УС на клуба *Любен Костов*.

Проектът предвижда на мястото на същес-

твуващите сега две хандбални игрища да бъдат изградени *три лекоатлетически сектора* (лекоатлетическа писта, сектор за висок скок и сектор за дълъг и троен скок) и *две спортни площадки* (хандбална и за тенис на корт).

Обновеното съоръже-

ние с площ около 3 000 кв.м. ще бъде изпълнено на две нива: на по-високото ще се намира *секторът за дълъг и троен скок*, а на долното - *пистата за лека атлетика, секторът за скок на височина и двете игрища*. *Хандбалната площадка (1)* е със стандартни

размери 40x20 м, а *тенис кортът (2)* - 23,77x10,97 м, разчертан съгласно изискванията на IHF и ITF. С цел по-добро *визуално възприемане* двете игрища са отделени *цветово в червено и зелено*. За онагледяване на спортните прояви ще бъде

монтирано *подвижно електронно табло*.

Лекоатлетическата писта (3) е кръгова, с три коридора, обща дължина по първи коридор 185 м и стандартна ширина съгласно изискванията на IAAF, като правият участък ще бъде разчертан за

Мисъл на броя:

"Главата ми да отсекаш, пак ще викам: „Да живее България!"

Николай ХАЙТОВ

дисциплината 60 м спринт.

Секторът за висок скок (4) включва зона за засилване във формата на полукръг, зона за отскок и зона за приземяване (скочище с максимални размери 6x4 м).

Секторът за дълъг и троен скок (5) ще има два коридора за разбег с минимална дължина 45 м, три дъски за отскачане и зона за приземяване (пясъчник, ограден с бетонов бордюру).

Проектът е на обща стойност *316 306 лв.* 90% от тях (или *284 675 лв.*) са целеви средства, предоставени от ММС, а останалите 10% (*31 630 лв.*) е дължен да осигури *Хандбален клуб „Локомотив“ - Мездра*. Ремонтът на спортния комплекс трябва да приключи за 60 дни - от 1 април до 30 май т. г.

НА БАБИНДЕН ПРОПЛАКА МОМЧЕ

Двоен повод за празнуване имаха на *Бабинден* в Акушеро-гинекологичното отделение на МБАЛ - Мездра. Навръх *Деня на родилната помощ* - 21 януари (ст. стил), проплака поредното новородено, 18-ото от началото на годината. То е момченце, казва се *Богомир* (3,560 kg, 50 cm) и е първороден син в семейството на *Теодора* и *Тихомир Машови* от Враца.

По случай жизнерадостния празник кметът *Иван Аспарухов*, управителят на болницата *д-р Илиана Михайлова* и млади активисти от общинската организация на БЧК во главе с нейния председател *Наталия Христова* честитиха празника на акушер-гинекологите и на родилките и им подариха цветя и бебешки аксесоари.

Благодарение на всеотдайните грижи на 5-та лекари, 9-те акушерки и 5-те санитарки през м. г. в АГО-то са се родили *242 деца*, в т. ч. 130 момченца и 112 момиченца. *„В сравнение с предишните години новородените намаляват, както, за съжаление, е тенденцията и в национален мащаб, уточни началникът на отделението д-р Владимир Цеков. Въпреки това, раждаемостта при нас се запазва около средния капацитет на отделението, който е 260 раждания.“*

През 2012 г. новородените са били 292, през 2011 г. - 252, през 2010 г. - 281, а през 2009 г. - 277.

Република България - Република Македония

ПРАЗНИК НА ДОБРОСЪСЕДСТВОТО

Щип. С благотворителен концерт и прием-коктейл под наслов *„Европа - наше бъдеще“* в гр. Щип официално бе отбелязана *22-ата годишнина от признаването на Независимостта на Република Македония под конституционното ѝ име от Република България* - политическо решение, взето на 15 януари 1992 г.

Домакин на честването, което се организира за втора поредна година, бе гражданско сдружение *„Македонско-българско приятелство“* - Щип с председател *Петър Колев*.

Събитието уважиха над 200 гости от двете братски държави, между които и делегация, водена от зам.-кмета на Община Вра-

ца *Красимир Богданов*, председател на Областния съвет на ВМРО. В нея влизаха новоизбраният председател на градската организация на ВМРО в Мездра *Тихомир Илчев* и редакторът на Общински вестник *„Мездра XXI век“* *Мирослав Гетов*.

Продължава на 2 стр.

Публично обсъждане

ПОЕМАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧЕН ОБЩНСКИ ДЪЛГ

Публично обсъждане на намеренията си за поемане на дългосрочен общински дълг за успешното изпълнение на проекта „Доизграждане на канализационна мрежа и изграждане на Пречиствателна станция за отпадъчни води“ (ПСОВ) организира Община Мездра. Проектът се реализира по ОП „Околна среда“ 2007 - 2013 г., съфинансирана от ЕС.

За да си осигури оборотни средства за изграждането на ПСОВ, Общината възнамерява да кандидатства за отпускане на дългосрочен кредит пред Фонд ФЛАГ ЕАД. Неговите основни параметри са максимален размер - 10 859 431.44 лв., от които 10 млн. лв. мостово финансиране и 859 431.44 лв. необходимо съфинансиране от страна на Общината. Дългът ще бъде поет с договор за общински заем.

Крайният срок за погасяване на мостовото финансиране е до 24 месеца, а на необходимото съфинансиране - до 10 г., считано от датата на подписване на договора за кредит, с възможност за предсрочно погасяване изцяло или на части.

Кредитът ще бъде обезпечен чрез учредяване на залог върху вземанията на Община Мездра по Договор за без-

възмездна финансова помощ № DIR-51011116-C038/17.08.2012 г. и върху собствените приходи на Общината по чл. 6 от Закона за общинския дълг.

Проектът е на обща стойност 20 317 528 лв. Безвъзмездната финансова помощ възлиза на 19 458 096 лв., а останалите 859 431 лв. е съфинансиране от Община Мез-

дра. Сключени са договори за СМР за 18 769 018 лв., за авторски надзор - 19 950 лв., за строителен надзор - 291 600 лв., за одит по проекта - 11 616 лв., за информация и публичност - 22 620 лв. и за техническа помощ - 370 880 лв.

Предложението за поемане на дългосрочен общински дълг е внесено за разглеждане в Общинския съвет.

ПЛАНИНАРИТЕ ОТКРИХА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕЗОН

С едnodневен зимен излет в района на Лакатнишките скали планинарите от Мездра откриха активния туристически сезон '2014. В атрактивната проява се включиха 30-на почитатели на природата, водени от опитните спелеолози Ангел Велчов, Евтим Евтимов и Цветан Цеклов.

При необичайно за сезона топло време мездренските туристи направиха организиран преход по маршрут: гара Лакатник - каньона на река Пробойница - Черната стена - Алпийската поляна, а любителите на скалното катерене се спуснаха с въжета до алпийския заслон Орлово гнездо, качнал на Идеалния ръб върху големия карстов масив на левия склон на Искърския пролом. Специални гости на излетниците от Врачанско бяха младо семейство от Австрия.

Програмата на планинарите през 2014 г. предвижда 12 масови прояви, по една през всеки месец от годината. Сред тях са излет до водопада Скакля, изкачване на два върха в Рила и Пирин, трidневни екскурзии по маршрут Елена - Сливен - Жеравна - Котел - Велики Преслав - Магарски конник - Шумен - Плиска и водопад Кадемлийско пръскало - хижа „Тъжа“ - водопад Бабското пръскало/ Триглав в Стара планина, пещерен сбор в района на Карлуково и спелеоложка експедиция в околностите на Цариброд (Западните покрайнини). Най-сериозният тур е планиран за август, когато последователите на Алеко възнамеряват да осъществят планинска експедиция в Швейцарските Алпи.

ПРАЗНИК НА...

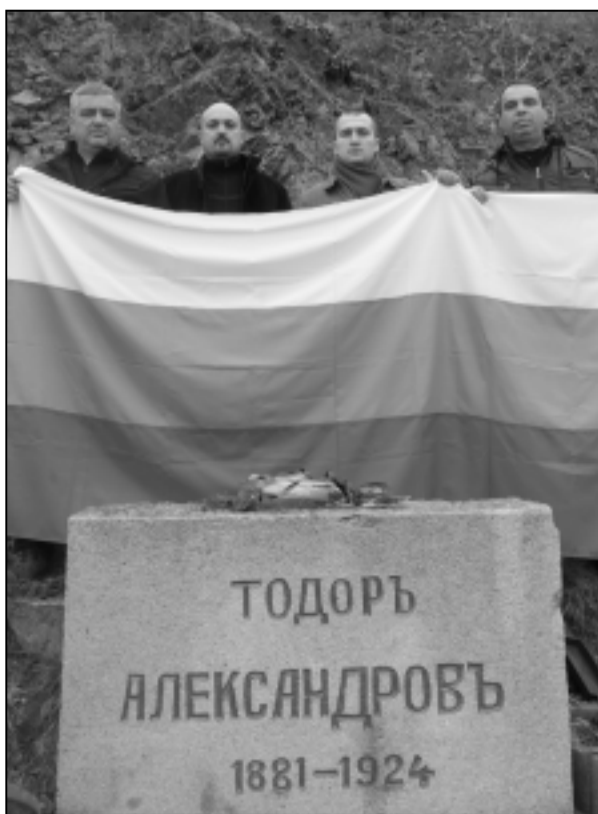
От 1 стр.

В празника на добросъседството се включиха представителите на нашето посолство в Скопие и на водещите политически партии в югозападната ни съседка, зам.-ректорът на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Милен Михов, кметовете на общини.

Състоя се делова среща между представителите на българските общини и кмета на Щип д-р Илчо Захариев, на която бяха обсъдени възможностите за сътрудничество в областта на икономиката, образованието, културата, туризма и спорта.

При посещението си в Македония врачанските и мездренските „комити“ положили цветя на гроба на гееца на националноосвободителното ни движение Мише Развигоров (1873 - 1907) и на паметната плоча на Тодор Александров (1881 - 1924) в щипския кв. Ново село, откъдето е родом видният революционер и лидер на ВМРО.

Те запалиха по свещичка в тамошния храм „Успение Богородично“, в двора на който са погребани легендарният войвода Христо Чернопеев (1868 - 1915) и гузица на негови съратници, загинали за освобождението на Охридския гял на България.

ОБЩИНА МЕЗДРА

Ви кани на

3D ВИЗУАЛЕН СПЕКТАКЪЛ

за създаване на регионален туристически продукт

„ВРАЦА - ВРАТА КЪМ ДРЕВНОСТТА“

Триизмерното светлинно шоу ще се състои на 30 януари (четвъртък) 2014 г. от 18.30 часа пред Съвета.

Виртуалната разходка из историята на Врачанския регион от древността до наши дни ще бъде представена върху административната сграда на Община Мездра и ще бъде съчетана с пиротехнически ефекти.

ПРОГРАМА:

18.30 - 19.00 ч. - Концерт на певчески състави и индивидуални изпълнители

19.00 - 19.05 ч. - Приветствия от кмета на община Мездра Иван Аспарухов и от ръководителя на проекта „Враца - врата към древността“ Красимир Богданов

19.05 - 19.10 ч. - 3D Визуален спектакъл с пиротехнически ефекти

19.10 - 19.30 ч. - Музика

ВХОДЪТ ЗА ЗРИТЕЛИ Е СВОБОДЕН!

На Вашето внимание, търговци!

Продължавайки своята политика за стимулиране на предприемаческата инициатива, във връзка с предстоящите мартенски празници

ОБЩИНА МЕЗДРА

организира

БАЗАР НА МАРТЕНИЦАТА И ЦВЕТЯТА

Базарът ще бъде разкрит в централната градска част („Алеята на кестените“ и пл. „България“) от 17 февруари до 8 март 2014 г.

Желаещите да се включат в него могат да подадат заявление (по образец) от 10 февруари на гише №5 в Центъра за административни услуги и информация на гражданите към Общинската администрация, след представяне на необходимите документи:

* заверена декларация за липса на задължения към Община Мездра,

* заплащане на определената такса за съответния период.

По случай празника на пчеларите - Св. Харалампий

ОБЩИНА МЕЗДРА, Общинска служба „ЗЕМЕДЕЛМЕ“ и Пчеларско дружество „НЕКТАР“

организируют

ИЗЛОЖБА- БАЗАР „ПЧЕЛАРСТВО 2014“

13 февруари (четвъртък) - 09.00 часа пред Съвета

СКРЪБНА ВЕСТ

На 17 януари 2014 г. почина

АЛЕКСАНДЪР
МЛАДЕНОВ

(роген на 25.VII.1922 г. в с. Рашково, община Ботевград)

- ветеран от Втората световна война

Общинският съвет на ветераните от войните на България - гр. Мездра изказва най-искрени съболезнования на близките, родните и приятелите на починалия.

Поклон пред паметта му!

Футбол

АНТонио ВУТОВ ПОДПИСА С УДИНЕЗЕ

Младата надежда на българския футбол **Антонио Вутов**, който е продукт на детско-юношеската школа на **ФК Локомотив (Мездра)**, подписа на 9 януари официален договор с елитния италиански клуб **Удинезе**. Контрактът на 17-годишния плеймейкър с отбора от Серия А е за срок от четири години и половина.

Според информация от медиите на Апенините трансферната сума, за която са се споразумели досегашният клуб на **Вутов - Левски (София)**, и клубът от **Удине**, е около **600 000 евро**, като при определени условия, свързани с представянето на футболиста, тя може да достигне **950 000 евро**. В момента роденият на 6 юни 1996 г. талант вече води подготовка с младежкия тим U21 на „фриуланите“.

„Интересът на Удинезе към мен бе от една година., сподели след подписването на договора Антонио. Много трудно взех това решение. Може би най-трудното през живота ми. Ще ми е мъчно за всички в Левски... Надявам се един ден да се върна в отбора. Отношенията ми с феновете са чудесни. Благодаря им.“

Антонио Вутов започва да тренира футбол във **ФК Локомотив (Мездра)** през есента на 2007 г., когато втородивизионният (по това време) клуб е поет от компанията „Надин“. Играе в детския тим, а впоследствие е капитан и голмайстор на новосформираната подготвителна формация на „железничарите“. Негов пръв треньор и откривател за големия футбол е **Валентин Пешунов**.

През 2009 г. преминава в ДЮШ на **ПФК Левски**, където се състезава последователно в деца „А“, родени 1996 г., юноши мл. и юноши ст. възраст. На 8 април 2012 г. дебютира в представителния отбор на 26-кратните шампиони на България, с което става **най-младият футболист, обличал синята фланелка** в историята на клуба: на **15 години и 307 дни**. Оттогава записва 39 официални мача с екипа на столицани за първенство на „А“ група, националната купа и турнира Лига Европа, в които отбелязва 4 гола.

През 2009 г. е селектиран от Асоциацията на българските футболисти за „**Най-добър млад футболист**“ в Националната програма „Децата и футболът“, а през 2012 г. получава престижното отличие „**Откритие на годината**“ на награждаването на най-добрите футболисти на страната. Капитан на юношеския национален отбор до 17 г. и основна единица в U19, който се класира за елитния квалификационен кръг на Евро 2014.

ЛОКО (МЕЗДРА) СЕ ПОДСИЛИ С НОВИ ПОПЪЛНЕНИЯ

С три нови попълнения в своя състав стартира зимната си подготовка един от основните претенденти за първото място в Северозападната „В“ група - **Локомотив 2012 (Мездра)**. Това са офанзивният халф **Николай Цветков - Демона** (26 г.), играл през есента във втородивизионния швейцарски тим FC Dardania (Lausanne), централният защитник **Генади Петров** (27 г.), който е юноша на клуба, а досега носеше капитанската лента на Ботев 2008 (Козлодуй), и левият халф **Ивайло Цветанов** (20 г.), подвизавал се за последно в Чавдар (Етрополе).

След претърпяна операция вече тренира капитанът **Петър Василев** (30 г.), който пропусна по-голямата част от есенния полусезон заради скъсани връзки на дясното коляно. За неопределено време извън терена остава трайно контузеният втори капитан на „железничарите“ **Стоян Димов** (27 г.).

На проби в отбора са централният бранител **Виктор Михайлов** (22 г.), юноша на Левски, идва от Спортист (Своге),

изявеният реализатор на юношите ст. възраст на Ботев (Враца) **Кирил Кръстев** (18 г.), халфът **Кристиян Манковски** (18 г.), възпитаник на ДЮШ на Славия, обличал досега екипа на Любимец 2007, и десният бек **Стоян Митев** (20 г.), който е юноша на Академик (София), идва от Тунджа 1915 (Ямбол).

В паузата на първенството клубът се раздели с вратаря **Юлиян Левашки**, либерото **Цветомир Генов** и плеймейкър **Цветомир Валериев**.

Зимната подготовка на „червено-черните“

ще протече изцяло при домашни условия, уточни играещият ст. треньор **Иван Редовски**. Негов помощник остава **Валентин Пешунов**, който ще продължи да води и юношите ст. възраст на клуба. Поради замисланаване на работа в столицата напусна наставникът на децата и на подготвителната група **Емилиян Петров**. Той ще бъде заменен от **Павлин Тодоров**, а юношите мл. възраст отново ще бъдат водени от **Павел Марков**.

Планирани са 8 контролни срещи: на 29.1 в

столичния комплекс „Царско село“ с **ФК Елит (София)**, на 1.11 с **Ботев (Криводол)**, на 5.11 с **Ком (Берковица)**, на 8.11 с **Бдин 1923 (Видин)**, на 12.11 с **Чепинец (Веллинг)**, на 15.11 с **ЦСКА**, на 18.11 със **Скала (Зверуно)** и на 21.11 с **Монтана 1921**.

В класирането на полусезона **Локо (Мз)** е втори с актив от 35 т., с една по-малко от есенния лидер **Локомотив (Горна Оряховица)**. Шампионатът в Северозападната зона ще бъде подновен на 2 март. В първия пролетен кръг гостуваме на **Спартак (Плевен)**.

Лека атлетика

ОТ ЛАГЕРА В КЕНИЯ - НА СТАРТ В ШОТЛАНДИЯ

Спортист №1 на Община Мездра **Митко Ценов** (СК Атлет) стартира годината с участие в международния кросс **BUPA Great Edinburgh Xcountry** от престижната верига **IAAF Cross Country Permit 2013/14**. Турнирът се състоя на 11 януари в шотландската столица **Единбург**. Сребърният медалист за младежи до 23 г. от **Европейското първенство по кросс кънтри**, който бе включен в **сборния отбор на Европа**, финишира **21-ви** при мъжете в конкуренцията на най-добрите състезатели в тази дисциплина.

Митко пробяга 8-километровата дистанция за 25:23 мин. Най-бърз по изключително тежкото трасе се оказва американецът **Крис Дерик** с време 24:11 мин, следван от англичанина **Анджу Върнон** с 24:21 мин. и от белгиеца **Башир Абди** с 24:27 мин. В отборната надпревара първи е тимът на „стария континент“, втори са САЩ, а трета - Великобритания.

Това е второто участие на 20-годишния национал в турнир от веригата **Permit 2013/14**. През ноември м. г. той и неговият треньор **Йоло Николов** се включиха в **10th Cross Internacional de Atarueca** в Бургос, Испания. Тогава **Ценов** се класира на **17-о място** при мъжете, а **Николов** се нареди **29-и**.

От средата на декември **Йоло**, **Митко** и техните съотборници **Иван Попов** и **Милица Мирчева** са на двумесечен **подготвителен лагер в Кериджо, Кения** със съдействието на техния приятел и колега **Алекс Чериут**.

В следващите дни рожденици са:

- Цветан Марковски** - читалищен деец и хореограф, на 31 януари, 77 г.
- Цветко Лалов** - ръководител на "ОЗК" - Враца, на 31 януари, 62 г.
- Цветан Бончев** - бивш футболист, треньор и учител, на 1 февруари, 77 г.
- д-р Антоанета Станкова** - на 1 февруари
- Йоло Николов** - треньор и състезател в СК "Атлет", на 4 февруари, 30 г.
- Цветан Генков** - футболист, на 8 февруари, 30 г.
- Антония Ганева** - музикален педагог, на 9 февруари
- Евтим Евтимов** - прокурор, на 9 февруари, 51 г.
- Тошо Цондашки** - кметски наместник на с. Царевец, на 10 февруари, 77 г.
- Юри Дамянов** - ръководител на звеното за вътрешен одит в Община Мездра, на 12 февруари, 57 г.

Децата на Мездра

МАРАЯ - 4 годигну

Краезнание

ИСТОРИЯ НА с. МЕЗДРА,
ВРАТЧАНСКА ОКОЛИЯ

Продължава от миналия брой

Други пък предполагат, че името си селото е добило от турското училище в гр. Враца - „Мездресето“, на което училище Мездра била задължена да плаща данък за издръжка. Трети пък предполагат, че името си добило от някаква дума, която не може да се знае от къде произхожда и която била употребявана след като селището в римско време било разорено до основи от победителите: „Мездрисахме го“, което означавало „развалено, разсипано, сринато“ и населението казвало „Мездрисаното селище“.

Ние обаче сме налонни да дадем право на първото предложение, че името си е добило от „Межда“ (граница). Защото в турско време, пък и в първите години след Освобождението, име то му е изговаряно в повечето случаи „Межда“ - дума, приблизителна с „Межда“.

Според Константин Иречек (виж книгата „Княжество България“, част II, стр. 86), думата Мездра произхождала от ориенталската арабска дума „Мезраа“. Тя означавала изолирано място между няколко села, което се използвало от всички по установен ред или обичай. Допустимо е Мездра да е била некое изолирано селище, свободно и независимо.

Може би името го има в някои летописи, защото, както казахме и по-горе, това селище съществува повече от 6000 години и е невъзможно да не се споменува нягде нещо за него. Разправя се, че някой студент в Рим някога срещал в тамошната библиотека една история за владичеството на римляните на Балканите. Там имало писано нещо и за Мездра, гдето е имало голем и с важна роля римски град. Бъдещето обаче, нека пожелаем това, ще го издири.

* * *

Възможно е селото има доста много старини, предимно основи на грамадни по размери здания, което се каза и по-рано.

Освен тях има и една местност „Калето“, по която личат развалини от каменни зидове. „Калето“ е било построено край една доста висока, отвесна и непроходима скала на левия бряг на р. Искър, западно от моста на шосето София - Орхание - Враца.

По развалините личи, че то е било оградено от изток, север и запад с няколко пояси дебели и високи зидове околността, отстоящи един от други по на 20 и повече метра. Днес от тия зидове съществува само най-вътрешния, а останалите са разрушени. Откъм юг „Калето“ не е оградено, а е граничело с непристъпна скала над р. Искър. Камъните от външните огради и земята са употребени за насип на булеварда към гарата - клон от шосето София - Орхание - Враца.

През 1906 г., когато е вземана земята за насип на шосето за към гарата, работниците, между другите медни и бронзови монети, намерили и две златни монети. Това било съобщено на Народния Музей, който делегирал учителя, командирован на занаятие в Музея, г. Звънчаров, под ръководството на който се направили разкопки и били намерени доста медни и бронзови монети, за които г. Звънчаров казвал, че има от тях доста много в Музея и поради това разкопките били прекратени.

Около 1895 - 1899 г. са били намерени около „Калето“ от мездренския жител Начо Динев няколко златни монети в съд (костадинки), които умело криели докато ги разменили чрез Илию Петров от Враца. През 1895 г. децата на Иван Петков и Георги Данов от Мездра, като копаели пръст покрай брега на р. Каменица до „Калето“, изкопали едно калено делце с няколко стотини сребърни монети, около 10 кг., големи колкото 50 ст. монети, но по-дебели, с надпис „Македония“, които били вземени от властта и предадени в Музея.

Преди да се развали и разкопае „Калето“ всекога можеше да намери човек някаква монета, бронзова или медна. Такива се намираха в изобилие по повърхността в „Калето“ и около него, които се събираха от децата за игране.

Това г. Звънчаров разправял, че според данните които имало в Музея, „Калето“ било служило за хранилище на пари още в Римско време. За такова било служило и през Второто българско царство. Такива калета имало в Видин, Мездра, София, Самоков, Одрин и другаде. Според разказа на същия г. Звънчаров, тукашното „Кале“ било оградено с 4-5 огради, доста дебели и всички зидове, с противоположни един на други входове, както е показано в моя чертеж (...). Във всяка отделна ограда имало войници-пазачи, които били такива до живот и които живели с домохозята си.

Некои разправят по предание, че при разрушаването на „Калето“ последния път, то е било напълнено с жито - служило за хамбар, запас за местен гарнизон, гранични войски или за самото население. При многото превратности, претърпели тези места, „Калето“ е било запалено и всичкото жито изгоряло. На тая мисъл навежда и обстоятелството, че сега пръстът а на „Калето“ е чернозем, но не лепкава, а дребна като песьк и по всичко изглежда, че е сгуръ - остатък от нещо горело.

Това опожаряване е станало отдавна, не е установено точно кога. Но ако не е при напушането тези места от римляните, то е през време борбите между славянските племена или най-късно при нашествието на турците, когато България е попаднала под тяхна власт и всичко манавало под огън и меч.

Днес, както се каза и по-горе, всички околни огради са разрушени, освен вътрешната, но и тя е започнала да се руши. Добре е да бъде запазена като се реставрира.

Слева

Литературен салон

ВАСИЛКА СТОЙКОВА „Така ги видях,
така ги обичам хората от Люти брод“

Внушителното книжно тяло, съдържащо 488 стр., „облечено“ в красива корица, вдъхва респект и очакване още, щом вземете в ръце „Така ги видях, така ги обичам хората от Люти брод“. Спокойната поза на авторката, застанала на фона на „Ритлите“, и добронамерената ѝ усмивка обещава един честен, приятен, човешки поглед върху историите, които ще ни разкаже. За читател, който не познава Василка Стойкова, това първо впечатление е много важно, защото, както се казва, „По дребните посрещат, по ума изпрачат“ не само в живота, но и в литературата. „Дребните“ в случая са оформлението на книгата, добрият цветови баланс на изображенията и надписите, подходящите шрифтове, качествената хартия. Личи участието на опитен графичен дизайнер (Стефан Маринов), а разгърнете ли началните страници веднага забелязвате чия е тази заслуга - на Издателство „Епоха“.

На задната корица авторката е определила целта на своя обменен труд - съхраняване на спомените си, на историята за дългия си, гравивен трудов път, желанието да запази жива паметта на хората, с които е работила, и тези, с които се е срещнала и които са оставили неизличими следи в паметта ѝ:

„Искам да разкажа за обикновените хора, които са живели и живеят в моето родно село Люти брод и за някои събития, които съпровождаха живота им, през всичките тези години. Ще ги опиша така, както ги видях и усетих и както са ми предадени от моите близки. Разказаното се забравя, а написаното остава. Затова реших да напиша тази книга и да я посветя на хората от Люти брод.“

От съдържанието разбираме, че книгата, всъщност, не е посветена само на живота на Стойкова в родното ѝ село. Първата част е озаглавена „Хората от Люти брод“, втората - „Животът в град Мездра“, а третата - „Отново в Люти брод“. Богатата ѝ трудова биография я отвежда на различни места и обществени постове, но тя тръгва от родното си село и отново се завръща там след като работи в Мездра.

Обемният текст е допълнен с множество снимки за отделните етапи от живота на авторката. Изображенията са качествени, отпечатани на хромова хартия, снабдени с пояснителни надписи. За близките, приятелите и колегите ѝ това е един албум на споделени спомени, срещи и свидетелства от събития, отдавна отшумели във времето, но скъпи на сърцата им - защото човек израства и се променя, но единствено фотографиите запечатват отлиташите моменти.

Приятното първо впечатление и разлистването „напосоки“ гъделичка любопитството и човек неусетно се увлича в началните страници. Още в самото начало, като въведение, е поместено стихотворението на Красимир Стефанов „Люти брод“. То пресъздава историята на селото и хората му през вековете в стилистика, характерна за 70-те - 80-те год. на миналия век. Вероятно тогава е и писано, а поставянето му в челото на книгата подсказва времеви диапазон, в който ще се развива действието в нея.

Хронологичните граници обаче са широки - те обхващат 7 десетилетия (от зимата на 1942 г. до зимата на 2012 г.). Излиза, че Стойкова е живяла в три епохи: преди 9.IX.1944, преди 10.XI.1989 и след тази преломна дата, та до ден-днешен. Но годините, в които е била поданик на Царство България, са само 2, годините от 1990 г. до 2012 г. - 22, а периодът, преживян в НРБ, е най-дълъг - 46 г. Основната част от съзнателния живот на авторката обхваща времето на социализма и съвсем естествено е тя да разказва с носталгия, гордост и достойнство за този най-плодотворен за нея период. Иначе казано, за първите си 2 години Василка няма съзнателни спомени. Началото на книгата обхваща историята на рода и семейството, на родното място, на времето, когато е ученичка - няма ясно разделение между времето преди и след Девети. На времето от 1990 до 2012 г. са посветени 142 стр., а всички останали (т. е. основният обем на книгата) разказват за активния ѝ живот - времето, когато учи и работи, създава семейство, ражда и отглежда децата си, участва активно в общественния живот.

Разказът започва с раждането на авторката - на Васильовден 1942 г. С много топлина и признателност Василка пише за семейството си, за детските си години. Портретите на родителите и близките са ярки, образни, описанието на бита и заниманията на хората от родното ѝ село - интересни и запомнящи се. Прави впечатление, че описанието на преходния период между двете епохи - времето на царизма и времето на зараждане на

социализма - е предадено с доста примери и подробности, като авторката се концентрира върху доброто, надеждата, разбирателството между хората, а не върху негативните явления, съпътствали рядко това преломно време. По същия начин тя се отнася и към другия преходен период - от социализъм към демокрация.

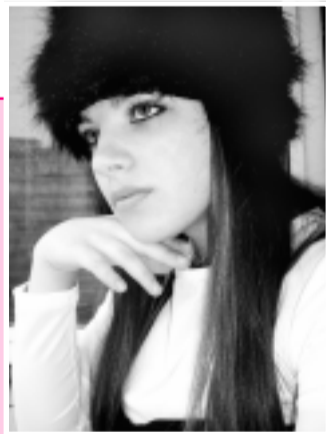
Този добронамерен поглед, човешкото разбиране и снизхождение към нелицеприятните човешки прояви, провокирани от времето на промени - промени в обществото и морала - говорят много за Стойкова като личност, защото само духовно

извисеният човек може да прощава, да се съсредоточи върху доброто и хубавото, а не дребнаво да помни болките, несправедливостите и огорченията. Както споделя самата авторка: „...аз не съм човек, който отмищава и в това е моята сила.“ Това обобщава нейната житейска философия.

Периодът 1944 - 1989 г. е описан с цялата положителна нагласа на авторката към най-щастливото време от живота ѝ. Чувството, че си полезен, че допринасяш за благо на обществото, че си обичан и ценен, е радващо усещане, а най-хубавото е, когато, обръщайки се назад, човек съзира зад себе си плодотворен на своя труд и признателността на хората, с които е живял и работил. Когато един добър човек пише книга, неговата светла житейска философия се пропива във всеки ред и всяка страница. Книгата на Василка Стойкова е именно такава - една голяма, добросъвестно и достъпно написана книга.

Може би ще попитате: щом е документално-биографична, тоест толкова лична, толкова конкретна тази книга, защо е издадена и разпространена за всеобщо ползване, а не е останала просто родова хроника - на и за семейството? На този въпрос може да отговори само Василка. Но си мисля, че с издаването ѝ тя е решила да даде още една гледна точка към тези 70 години - нейната лична.

Светла ДАМЯНОВСКА

Поетични
гласовеНА
МАЙКА МИ

Жена горда, наперена,
Жена с главно „Ж“, уверена.
Жена с голям хъс,
която може всеки да върти на пръст.
Тя от другите различна е.
На всяка крачка критична е.
Обича всичко да изпица
и никой за нищо да не пита.
Има имидж индивидуален -
във всяка ситуация актуален.
Перфекционистка си пада
и мнението си обича да налага.
Тя е жената, която живот ми е дала.
Тя не би ме предала.
Тя строга е и често ми вика,
но това просто е нейната политика.

Симона ВАНКИНСКА,
студентка III курс
във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“